

B.A. (Honours) Semester -IV Examination, 2015

Sanskrit (Honours)

Paper : H-8

Time : Three Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

Unit - I

1. Analyse the characteristics of महाकाव्य as highlighted by Bhāmaha. 9

Or

Critically appreciate Bhāmaha's theory of poetry.

2. Explain one of the following verses - 6

(क) रूपकादिरलङ्कारस्तस्यान्यैर्बुद्धोदितः।

न कान्तमपि निर्भूषं विभाति वनितामुखम्॥

(ख) विनयेन विना का श्रीः का निशा शशिना विना।

रहिता सत्कवित्वेन कीदृशी वाग्विदग्धता॥

(ग) सर्वदा पदमप्येकं न निगाद्यमवद्यवत्।

विलक्षणा हि काव्येन दुस्सुतेनेव निन्द्यते॥

Unit - II

3. Define and illustrate after Viśvanātha any three of the following embellishments - 3×5=15

अनुप्रासः, दृष्टान्तः, काव्यलिङ्गम्, तुल्ययोगिता, निदर्शना, अपह्नुति।

4. Differentiate between रूपक and परिणाम or between विभावना and विशेषोक्ति। 5

5. Decipher the ornament in any one of the following verses and discuss how its definition applies there. 5

(क) बलावलेपादधुनापि पूर्ववत्

प्रवाध्यते तेन जगज्जिगीषुणा।

सती च योषित् प्रकृतिश्च निश्चला

पुमांसमभ्येति भवान्तरेष्वपि॥

(ख) धन्यासि वैर्दाभि गुणैरुदारैर्यया समाकृष्यत नैषधोऽपि।

इतः स्तुतिः का खलु चन्द्रिकाया यदव्धिमप्युत्तरलीकरोति॥

(ग) कोऽत्र भूमिवलये जनान् मुधा तापयन् सुचिरमेति संपदम्।

वेदयन्निति दिनेन भानुमानाससाद चरमाचलं ततः॥